

10. december 2020

Klimasamarbejdsaftale om grøn kollektiv trafik mellem regeringen og Region Nordjylland

I Region Nordjylland leveres ca. 297.000 køreplantimer til borgerne, svarende til 3,4 pct. af bustrafikken på landsplan.¹

Info-boks

I Region Nordjylland prioriteres den grønne omstilling af den kollektive trafik højt, og Nordjylland har mange nyskabende projekter inden for mobilitet og grøn omstilling, herunder forsøg med brintbusser, en BRT-løsning, overtagelse af regional togdrift, selvkørende busser og Plustur.

”Masterplan for bæredygtig mobilitet” blev vedtaget af regionsrådet og de nordjyske kommunalbestyrelser i marts 2020 med mål for klima, miljø og sundhed gennem transport samt at styrke fremkommelighed og mobilitet i by og på land. Endvidere har regionsrådet vedtaget ”Klimahandlingsplan 2019-2022” med indsatser, mål og handlinger, som regionen arbejder med for at fremme en bæredygtig og klimavenlig drift.

Regional kollektiv trafik

Region Nordjylland finansierer 109 regionale busser. I de kommende år har Region Nordjylland en række større udbud på bustrafikken og målsætningen er, at alle Region Nordjyllands A-kontraktbusser vil være CO₂-neutrale i 2025. A-buskontrakterne udgør langt størstedelen af de regionale busser.

Region Nordjylland har endvidere to lokalbaner, Hirtshalsbanen og Skagensbanen, som blev overdraget til regionen i 2007. I 2015 indgik Region Nordjylland en aftale med staten om overtagelse af den regionale togdrift. Lokalbanerne og regionaltog står for hhv. 1,02 mio. togkm og 1,95 mio. togkm om året. Region Nordjylland ønsker at fastholde ét sammenhængende togsystem i Nordjylland, hvor lokalbaner og regionalbaner ses under ét, og tillige dele ud af erfaringer med overtagelse af driften af regionaltog lokalt.

Regionens køretøjer og strategier

Region Nordjylland har i alt 226 køretøjer, som regionen enten ejer eller leaser. Køretøjerne er fordelt på 120 personbiler, 33 minibusser, 71 varebiler og to lastbiler. Køretøjerne vil blive løbende omstillet minimum CO₂-neutralt drivmiddel.

Med denne *klimasamarbejdsaftale om grøn kollektiv trafik* forpligtiger Region Nordjylland sig - i overensstemmelse med regionens målsætninger på de respektive områder og regionens ”Masterplan for bæredygtig mobilitet” - til nedenstående målsætninger for den grønne omstilling. Regionens målsætninger er under forudsætning af, at den økonomiske ramme er tilstede, og at det er teknisk muligt, idet det bemærkes, at hensigten med aftalen ikke er at påvirke serviceniveauet i den kollektive trafik eller patientbefordringen. Indfrielse af målsætninger sker efter prioritering under hensyn til den økonomiske ramme.

- CO₂-neutrale eller nulemissionsbusser (biogas, biodiesel, el eller brint) i alle nye udbud af regionale ruter fra 2020.

Regionens målsætning for omstilling af den kollektive bustrafik til el er under forudsætning af, at afgiftslempelsen til minimumssatsen for el til elbusser fastholdes, og at regeringen vil arbejde for, at der ved revision af energibeskatningsdirektivet gives en permanent mulighed for afgiftslempelse af elektricitet, der anvendes i nulemissionsbusser.

¹ Dele af de regionale ruter kan være finansieret af andre regioner og kommuner.

- Fra 2021 at indkøbe klimavenligt togmateriel, når dieseltog skal erstattes på lokalbanerne.
- At ny-leasing og ny-indkøb af regionale personbiler skal være nulemission fra 2021.
- At minimum 75 procent af Region Nordjyllands ny-leasede og nyindkøbte vejgående køretøjer skal anvende CO₂-neutralt drivmiddel eller være nulemission fra 2025.
- At der for Region Nordjyllands liggende patienttransport er stillet krav om, at leverandøren skal være villig til at skifte til et grønt køretøj i kontraktperioden, såfremt udviklingen tilskynder det.
- Med udgangspunkt i NTs plan for grøn omstilling arbejder Region Nordjylland for, at den regionale flextrafik som minimum kører på fossilfri drivmidler i 2030.
- At arbejde for, at den negative udvikling i cykeltrafikkens andel af pendlerture vendes således, at andelen af pendlerture på cykel skal stige med 20 pct. frem mod 2030 ifht. niveauet i 2019, og at cyklede kilometer skal stige med 20 pct. frem mod 2030.
- Gennem lokalt nordjysk partnerskab at udvikle projekter og ny viden om bæredygtig mobilitet, herunder understøtte offentlig-privat innovation inden for bæredygtig mobilitet.

At styrke knudepunkter for den kollektive trafik, hvorved stationer, terminaler, samkørselspladser samt havne og lufthavne hænger tæt sammen med mobilitetsnettet. Frem mod 2030 arbejdes der for, at stationer og busterminaler bliver indrettet som multimodale knudepunkter bl.a. med gode muligheder for at kombinere cykel og tog, herunder elcykler og ladcykler.

I dialogen om klimasamarbejdsaftalerne med regionerne har transportministeren tilkendegivet, at regeringen fortsat vil have fokus på at understøtte den grønne omstilling af den regionale bustrafik. I tillæg forpligter regeringen v. transportministeren sig til:

- At arbejde for, at der ved revision af energibeskatningsdirektivet gives en permanent mulighed for afgiftslempelse af elektricitet, der anvendes i nulemissionsbusser. Opnås dette ikke, vil regeringen og regionerne drøfte andre løsninger i den årlige opfølgning på klimasamarbejdsaftalerne.
- At arbejde for, at CO₂-neutrale regionale busser i en begrænset periode kan køre i eventuelt kommende nulemissionszone i de større byer.
- At Transport- og Boligministeriet i samarbejde med Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet udarbejder en analyse af prisstrukturer for offentligt tilgængelige ladestandere, jf. overliggeraftalen.
- I samarbejde med regionerne at foretage en analyse af de unges transportvaner (16-24 år), og hvad der kan få flere unge til at cykle, gå eller tage den kollektive trafik i stedet for bilen.
- At arbejde for grøn omstilling af private fjernbusser, der kører på tværs af regionerne.
- At have fokus på gode rammevilkår for bæredygtig mobilitet samt effektiv toginfrastruktur.

I forbindelse med dialogen om klimasamarbejdsaftalerne har regionerne opfordret regeringen til at arbejde for, at der sikres god adgang til offentlig tilgængelige ladestandere i hele landet.